

Bibliaóra 2021. 04. 30.

Kezdő ének: 294. dicséret – *Jézus, vigasságom...*

Imádkozzunk:

Úr Jézus Krisztus, köszönjük, hogy várhatjuk áldó szavadat. Hiszen Te vagy, aki megvidámítasz, és bátor szívet adsz, akihez viharból, bűnből, minden bajból menekülhetünk. Légy áldott ezért a kegyelemért. Még azért is, hogy van hozzád szavad. Igéd az élet beszéde, benne erő, útmutatás, eligazítás, intelem van a számunkra. Megvalljuk, olyan szívesen halljuk azt, amit szerintünk valaki másnak szán. De most hadd halljuk meg azt, amit nekünk mondasz, amire nekünk van szükségünk. Legyen áldásunkra a Veled való találkozás, igéddel való táplálkozás. Hallgass meg minket nevedért. *Ámen*

Ószövetségi igeszakasz: 4Móz 35,9-34 -A menedékvárosok

[9](#) Azután így beszélt Mózeshez az Úr: [10](#) Szólj Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik: Amikor átkeltek a Jordánon Kánaán földjére, [11](#) válasszatok ki magatoknak olyan városokat, amelyek a menedékvárosaitok lesznek. Oda meneküljön a gyilkos, ha nem szándékosan öl meg valakit. [12](#) Szolgáljanak nektek ezek a városok menedékül a bosszúálló elöl, hogy ne haljon meg a gyilkos, amíg oda nem áll a közösség elé ítéletre. [13](#) Hat várost jelöljete ki magatoknak menedékvárosul. [14](#) Három várost jelöljete ki a Jordánon innen, és három várost jelöljete ki Kánaán földjén: ezek legyenek a menedékvárosok. [15](#) Legyen ez a hat város menedékül Izráel fiainak és a jövevényeknek meg a köztük lakó betelepülteknek, hogy oda menekülhessen mindenki, aki nem szándékosan ölt meg valakit. [16](#) Ha valaki úgy megüti vasszerszámmal a másikat, hogy belehal, gyilkos az: halállal kell lakolnia a gyilkosnak. [17](#) Ha valaki a kezébe kerülő kővel, amely halált okozhat, úgy megüti a másikat, hogy az belehal, gyilkos az: halállal kell lakolnia a gyilkosnak. [18](#) Vagy ha valaki a kezébe kerülő faeszközzel, amely halált okozhat, úgy üti meg a másikat, hogy az belehal, gyilkos az: halállal kell lakolnia a gyilkosnak. [19](#) Maga a bosszúálló rokon ölje meg a gyilkost. Megölheti ott, ahol ráakad. [20](#) Ha valaki gyűlöletből ellöki a másikat, vagy ha ártó szándékkal dobja meg úgy, hogy belehal, [21](#) vagy ha ellenséges indulatában kézzel üti meg a másikat úgy, hogy az belehal, halállal kell lakolnia annak, aki megütötte, mert gyilkos az. A bosszúálló megölheti a gyilkost ott, ahol ráakad. [22](#) De ha csak hirtelen, ellenséges indulat nélkül taszította el, vagy nem ártó szándékkal dobta meg valamivel a másikat, [23](#) vagy ráejtett figyelmetlenségből a másikra egy követ, amely halált okozhat, és az belehalt, pedig nem is volt ellensége, és nem kereste a vesztét, [24](#) akkor a közösség ítéljen a tettes és a bosszúálló ügyében ezen előírások szerint. [25](#) Mentse meg a közösség a gyilkost a bosszúállótól, és küldje vissza a közösség abba a menedékvárosba, ahova menekült. Lakják ott, amíg meg nem hal a szent olajjal fölöntött főpap. [26](#) De ha el meri hagyni a gyilkos annak a menedékvárosnak a határát, ahova menekült, [27](#) és rátalál a bosszúálló annak a menedékvárosnak a határán kívül, akkor megölheti a bosszúálló a gyilkost. Nem terheli vér, [28](#) mert annak a menedékvárosban kell laknia a főpap haláláig. Csak a főpap halála után térhet vissza a gyilkos a saját földjére. [29](#) Ez legyen a törvény rendelkezése mindenütt, ahol laktok, nemzedékről nemzedékre! [30](#) Ha egy ember agyonüt valakit, csak tanúk szavára szabad a gyilkost kivégezni. Egy tanú vallomása azonban nem elég a halálos ítélethez. [31](#) Nem szabad elfogadni váltságdíjat az olyan gyilkos életéért, aki halálra méltó bünt követt el: az ilyen halállal lakoljon! [32](#) De ha valaki menedékvárosba menekült, attól sem szabad váltságdíjat elfogadni azért, hogy még a főpap halála előtt visszatérhessen és a saját földjén lakhasson. [33](#) Ne szentségtelenítsétek meg azt a földet, amelyen laktok, mert a vér megszentelté a földet, és a földnek nem lehet engesztelést

szerezni a rajta kiontott vérért, csak annak a vérevel, aki kiontotta. [34](#) Ne tegyétek tisztátalanná azt a földet, amelyen laktok, és ahol én is lakozom, mert én, az Úr Izráel fiai között lakozom.

Kedves Testvéreim,

Az ígélet földje kapujában van Izráel népe. Isten az utolsó utasításokat adja Mózes által, mielőtt ő is leteszi szolgálatát. Rendelkezett már a terület előzetes felosztásáról az egyes törzsek között, amely szerint Lévi törzse nem kap kijelölt örökséget, róluk az Úr gondoskodik a Neki szentelt adományok őket illető részével. De a lévítáknak is kell lakni valahol, a számukra kijelölendő 48 város az a hely, ahol majd letelepedhetnek családjakkal, feltehetően az említett városok lakosaival együtt. Ebből a 48 városból lesz 6 városnak különös küldetése: *„szolgáljanak menedékkül Izráel fiainak és a jövevényeknek meg a köztük lakó betelepülteknek”*. Ezek a menedékvárosok.

A fejezet végén hangzik el az indoklás: *„Ne tegyétek tisztátalanná azt a földet, amelyen laktok, és ahol én is lakozom, mert én, az Úr, Izráel fiai között lakozom.”* Az Úr együtt lakozik népével, közöttük van. A föld, a rajta levő élet védelmének, tisztaságának, a bűn komolyan vételének az igénye ez Isten részéről. Az Ő különös gondoskodását és kegyelmét látjuk e mögött az intézkedés mögött. Mert azoknak biztosít itt menedéket, akik akaratuk ellenére kioltották valaki életét – és így gyilkosokká lettek. Márpedig, aki embert ölt, az számolhatott a vérbosszúval. A vérbosszú intézménye azt jelentette, hogy életért élettel kell fizetni, a legközelebbi rokonnak volt ez a kötelessége, különben bűnpártolónak tűnhetett volna, mintha egyetértene az áldozat halálával. A vérbosszú ezzel lezárta az ügyet, elejét vette annak is, hogy nagyobb legyen az elégtétel, mint maga a vétek.

Isten azonban utasítást ad, hogy az egész ország területén legyen kijelölve menedékhelyül 3-3 város a Jordánon innen és túl, ahova az menekülhet, aki nem szándékosan, hanem úgymond véletlenül oltotta ki embertársa életét. Gyilkossá lett, de akarata ellenére, ne kelljen hát a vérbosszuló által meghalnia. Ezeket a városokat úgy kellett kijelölni (Józsue könyve 20. része számol be róla), hogy az egész ország területén valamelyik közülük bárhonnan elérhető legyen a menekülőnek. *„Szolgáljanak nektek ezek a városok menedékkül a bosszúálló elől, hogy ne haljon meg a gyilkos, amíg oda nem áll a közösség elé ítéletre.”* Vagyis legyen biztosítva idő az ügynek a rendes kivizsgálására, mielőtt a bosszú lecsapna a gyilkosra. Az ügyek kivizsgálásakor fontos szempont volt, hogy *„csak tanúk szavára szabad a gyilkost kivégezni. Egy tanú vallomása azonban nem elég a halálos ítélethez.”*

Nem mindegy, hogy *„valaki gyűlöletből ellöki a másikat... ha ártó szándékkal dobja meg kezébe kerülő kővel... faszerszámmal., úgy, hogy az meghal, gyilkos az, halállal kell lakolnia. Maga a bosszúálló rokon ölje meg a gyilkost. Megölheti ott, ahol ráakad.”* Az ilyennek a menedékváros sem nyújt védelmet. Sőt: *„Nem szabad elfogadni váltságdíjat az olyan gyilkos életéért, aki halálra méltó bűnt követett el: az ilyen halállal lakoljon!”* Bűnt követett el, nincs az a váltságdíj, amivel megválthatná magát a büntetés alól. Bűnpártolásnak helye nincs.

Vagy előfordulhatott, hogy *„csak hirtelen, ellenséges indulat nélkül, nem ártó szándékkal dobta meg valamivel a másikat, vagy ráejtett figyelmetlenségből valamit... nem is volt ellensége... akkor a közösség ítéljen a tettes és a bosszúálló ügyében ezen előírások szerint. Mentse meg a közösség a gyilkost a bosszúállótól, és küldje vissza a közösség abba a menedékvárosba, ahova menekült”*. Gondoljunk bele, a város lakói nem közösihették ki, be kellett fogadniuk a gyilkost, aki ott élt közöttük talán élete végéig. Ez sem egyszerű dolog. Felveti ez a menekültkérdést meg a be- és elfogadás kérdését is...

A menedékváros biztosította a védelmet a gyilkosnak (azért mindig így nevezi őt is az Ige) az ítéletig, s amennyiben a közösség felmentette a gyilkost a halálos ítélet alól, akkor oltalmat is nyújtott neki. Azonban ennek az embernek mindvégig abban a tudatban kellett élnie, hogy *„Damoklész kardja”* ott van felette – amint elhagyná a város területét vagy határát, a vétkének büntetését a vérbosszuló végrehajthatja rajta. Vagyis, csak a város területe nyújt menedéket, az ítélet minden más helyen lesújthat rá. Ha ezt nem tartja be, akkor a vére a saját lelkén szárad. (Ezt az elvet alkalmazta Salamon is Simeivel szemben – 1Kir 3,36-46). A szabadságát az ilyen nem szándékosan gyilkossá lett ember sem vásárolhatta meg, a kiontott vér engesztelést kívánt (1Mózes 4,10; 9,6). A menedékvárosban való élet nem jelentett teljes szabadságot és felmentést a számára. Az új életre szabadulás az akkor szolgálatban levő főpap halálával következett be. A *vért véért, életet életért* („*a vér megszenteltelenti a földet, és a földnek nem lehet engesztelést szerezni a rajta kiontott véért, csak annak a vérevel, aki kiontotta*”) úgy valósult meg, hogy a főpap élete árán lett teljesen szabad és nyert felmentést az ítélet alól a menedékvárosban élő gyilkos és térhetett haza földjére, övéihez.

Kedves Testvéreim, látjuk ebből, az Úr velünk van abban, hogy egyszerre biztosítja a rendet, az élet védelmét, és az irgalmat a nyomorult bűnösök számára. Nagyon gazdag üzenete van ennek az igének számunkra. Hiszen talán mi is sokszor gyötrődünk bűneink miatt. Különösen a nem szándékosan elkövetett bűnök következményét nagyon nehéz viselni. A szándékosét is természetesen, ha Isten megajándékoz a bűnbánat Lelkével. Mert Ő komolyan veszi a bűnt. A bűnnek van következménye, ez jelen esetben halál. Bár, mint látjuk, az Úr különbséget tesz a szándékosan elkövetett vagy balesetként bekövetkezett bűn között (tehát a szív állapota, indulata nem mellékes), de mindkettő ugyanolyan súlyos („*gyilkos*”). Isten mégsem akarja a bűnös halálát,

Az ószövetséggel szemben az újszövetség kegyelmet kínál a szándékosan bűnt elkövetőnek, még a gyilkosnak is, ha bűnbánatra jut, mert Jézus Krisztus, az igazi főpap egyetlen tökéletes áldozata minden bűnre elégséges elégtétel. De ma sincs más, mint az Ő áldozata, ma is csak Ő vérenek oltalma jelent szabadságot. Nincs az a váltságdíj a részünkről, amivel helyettesíthetnénk az Ő halálát, „*lefizethetnénk*” az igaz Bírót. Nincs más út, de ez nyitva áll: meneküljünk Jézushoz. Fogadjuk el az Ő vérenek oltalmát. Ahogyan a menekülőnek sietnie kellett, hogy még a vérbosszuló előtt a menedékvárosba érjen, úgy nem ajánlatos halogatni az Úr Jézushoz

menekülést: *Siessetek, hamar lejár, kegyelme már régóta vár! Ma még lehet, ma még szabad, borulj le a kereszt alatt.*

Újszövetségi igeszakasz: ApCsel 7,54-60 Istvánt megkövezik

[54](#) Amikor ezeket hallották, haragra gerjedtek szívükben, és fogukat csikorgatták ellene. [55](#) Ő azonban Szentlélekkel telve az égre függesztette tekintetét, és látta Isten dicsőségét és Jézust, amint Isten jobbra felől áll. [56](#) Ekkor így szólt: Íme, látom a megnyílt eget és az Emberfiát, amint Isten jobbra felől áll. [57](#) Akkor azok hangosan kiáltoztak, bedugták a fülüket, és egy akarattal rárohantak, [58](#) azután kiűzték a városon kívülre, és megkövezték. A tanúk pedig egy Saul nevű ifjú lába elé tették le felsőruháikat. [59](#) Amikor megkövezték Istvánt, az így imádkozott: Uram, Jézus, vedd magadhoz lelkemet! [60](#) Azután térdre esett, és hangosan felkiáltott: Uram, ne ródd fel nekik ezt a bűnt! És amikor ezt mondta, meghalt.

Az első vértanú halála az Úr Jézust dicsőíti meg. Hiszen István teljesen azzal az indulattal van, ami Krisztus Jézusban is megvolt. Jézusi lelkülettel marad szelíd és alázatos, amikor fogukat csikorgatják ellene. Tud felfelé tekinteni, és mennyei erőt méríteni. Tapasztalja az Úr megerősítő jelenlétét, amikor *a megnyílt eget látja és az Emberfiát, amint az Isten jobbra felől áll.*

Kedves Testvéreim, nem mindegy, kire-mire nézünk, mit látunk, amikor bántanak, gyűlölnék, megaláznak minket S bárcsak az Úr Jézusért tennék! István Jézust, Mesterét látja – mint aki állva, megbecsüléssel és tiszteletadással várja és fogadja őt az Atya országába. Ennél nagyobb megtiszteltetés, kitüntetés nincs ma sem! *„Aki nekem szolgál, engem kövessen, és aki engem követ, megbecsüli azt az Atya.”* (Jn 12,26) Hiszem, hogy ez a dicsőségbe való megérkezés az osztályrésze Jézus minden vértanújának azóta is. Semmiféle emberektől való megbecsülés ezzel soha fel nem érhet, ne fájjon hát a hiánya.

Olyannyira követi István Jézust, hogy Hozzá hasonlóan, az Ő szavaival imádkozik ellenségeiért. Ugyanaz a lelkület, indulat van benne is. Pedig azok rárohantak, és dobálják feléje az életét kioltó köveket. Ő nem rájuk, hanem Jézusra tekint. *„Ne ródd fel nekik ezt a bűnt”*. Ítélet helyett kegyelmet, bocsánatot kér a számukra – amikor kioltják az életét. *„Uram Jézus, vedd magadhoz lelkemet”* Az Úr Jézus is az Atya kezébe ajánlotta a lelkét. Nem tudom, István jelen lehetett-e Jézus keresztre feszítésekor, de ha igen, akkor is nagy dolog, hogy ezt így látta, megjegyezte és teljes lelkével azonosult vele. Nem magával, saját igazával, sérelmével, félelmével van elfoglalva, hanem Urával, akiért nem sajnálja az életét letenni.

Ahogy a Golgotán levők között sem lehettek sokan, akiket Jézus magatartása megrendített, itt sem látjuk ennek jelét. Bizony, ilyen kemény, érinthetetlen önmagában az emberi szív. Ott van az ifjú Saul, aki a köveket dobáló tanúk ruháit őrzi – semmi megrendülés, elgondolkodás... sőt! Hamarosan teljes erőbedobással veti be magát a keresztyének üldözésébe... De Istennek majd úgy tetszik, hogy őt ezen az úton megállítsa, és olyan hűséges tanújává tegye, amilyen

volt István. Mert Ő a legnagyobb ellenségét, gyilkos indulatai ellenére is apostolává tudja tenni. *Ámen*

Imádkozzunk:

Megváltó Krisztusunk, köszönjük, hogy vállaltál értünk kínt, halált, hogy véred árán bűntől szabadokká legyünk. Te vagy a menedékünk, ahova mi is oltalomért menekülhetünk. Ajándékozz meg kérünk a bűnbánat lelkületével, hogy meglássuk, nincs az a váltságdíj, amit adhatnánk magunkért, egyedül a Te golgotai áldozatodat jelenti számunkra az életet.

Köszönjük mindazokat, akik az életüket úgy állították szolgálatodba, mint István. Kiáltunk Hozzád az üldözött keresztyénekért szerte a világban, hogy erősítsd és bátorítsd őket, vérük hullása legyen magvetés, hűségük példa, lelkületük Téged hirdessen. Segíts, hogy a magunk helyén, helyzetében mi se hozzunk Rád szégyent, ne holmi sértődésekkel, érzékenykedéssel vagy földi elismerésekkel foglalkozzunk, hanem tekintsük megtiszteltetésnek, hogy nevedben járhatunk. S ha engedsz valamit érzékelnünk a Te mennyei dicsőségedből, hadd tudjon betölteni örömmel, békességgel az a tudat, hogy helyet készítettél és majd egyszer magadhoz fogadsz, oda, ahol üdvösséggé lesz reményünk, égi látássá hitünk. Addig is hadd járjunk a megbocsátás jegyében, ne azt nézzük, ami körülvesz, hanem tudjunk föltekinteni Rád és megmaradni utadon, Veled. *Ámen*

Mi Atyánk...

Áldás: Az Úr Jézus Krisztusnak kegyelme, az Atyának szeretete és a Szentléleknek közössége legyen és maradjon velünk. *Ámen*

Záró ének: 426. dicséret – *Már keresztet vállra vettem...*